

การศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

ดวงรำไพ งามศัพท์^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน 2. ศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา และ 3. เปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหาร กับครู ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 152 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 16 คน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 8 คน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 64 คน และครู สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จำนวน 64 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test ชนิดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1.สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 3.สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารกับครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม และเป็นรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ : สมรรถนะครู, การจัดการเรียนรู้, ผู้บริหารและครู, เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา email: duangrumpai_ning@hotmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก email: duangrumpai_ning@hotmail.com

A STUDY COMPETENCY DEVELOPMENT LEARNING MANAGEMENT OF TEACHERS AS
PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS UNDER MUNICIPALITY
PHRANAKHON SI AYUTTHAYA

Duangrumpai Ngamsupta^{11*}

Abstract

This research aims to: 1. study the teachers' competences in learning management according to the perception of school administrators 2. examine the teachers' competences in learning management according to the perception of teachers, and 3. compare the teachers' competences in learning management according to the perception of school administrators and teachers in schools under Municipality Phranakhon Si Ayutthaya. The sample size by using a table of Krejcie and Morgan amount 152 consists of 16 school administrators 16 head of academic affairs 64 head teachers of 8 group learning subjects and 64 teachers under Municipality Phranakhon Si Ayutthaya by purposive sampling. The instrument is a five-rating scale questionnaire. The data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test for independent samples.

The findings revealed that: 1. the teachers' competency in learning management according to the perception of school administrators is at a high level. The side with the highest average is in the process of learning, followed by the media. Learning Center And educational innovation And the average minimum is the creation and development of school curriculum. 2. as a whole, each aspect of the teachers' competences in learning management according to the perception of teachers in schools under Municipality Phranakhon Si Ayutthaya is at a high level. At a high level The side with the highest average is in the process of learning, followed by the media. Learning Center And educational innovation The measurement and evaluation of learning. And the average minimum is the creation and development of school curriculum. and 3) The teachers' competences in learning management according to the perception of teachers in schools under Municipality Phranakhon Si Ayutthaya in accordance with the school administrators and teachers opinions are significantly different at the level of .05.

Keywords : competency of teachers, learning management, Administrators and Teachers, Municipality Phranakhon Si Ayutthaya

---

¹ Master of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University Faculty OF Education , Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University email: duangrumpai_ning@hotmail.com

*Corresponding outhor , email: duangrumpai_ning@hotmail.com

บทนำ

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษารัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจในการจัดกิจกรรมสาธารณะ ซึ่งรวมทั้งด้านการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันการปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดการศึกษาอยู่แล้ว และมีแนวโน้มที่จะได้รับบทบาทนี้มากขึ้น ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบัน สังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา และให้ความสำคัญกับทุกหน่วยงานในชุมชนให้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารการปกครองท้องถิ่น โดยครอบคลุมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นที่เหมาะสม กับศักยภาพ ตามความพร้อมและตรงตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ แต่ละแห่งให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีมาตรฐาน สามารถพัฒนาศักยภาพคนของ ท้องถิ่นให้มีคุณภาพต่อไป (ปรัชญา เวสารัชช, 2545, หน้า 30)

โรงเรียนเทศบาล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดการศึกษาโดยตั้งอยู่ในเขต เทศบาล และเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล มีความ เป็นมาดังนี้ การจัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติสิทธิของประชาชนในด้านการศึกษาและการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาและฝึกอบรมตาม ความพร้อม ความเหมาะสม และตรงตามความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งรัฐต้องกระจายอำนาจให้ ท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง ให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการ ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การ บริหาร งานบุคคล การเงินและการคลังมีอำนาจเป็นของตนเองโดยเฉพาะ

เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา หรือ เมืองอยุธยาเป็นเทศบาลนครขนาดใหญ่มีพื้นที่ 14.84 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 10 ตำบล คือ ตำบลประตูชัย ตำบลกะมัง ตำบลหอรัตนไชย ตำบลหัวรอ ตำบลท่าวาสุกรี ตำบลหันตรา ตำบลบ้านเกาะ ตำบลคลองสวนพลู ตำบลคลองสระบัว และ ตำบลเกาะเรียน จำนวนประชากรในเขตเทศบาลมีทั้งสิ้น 60,923 คน จำนวน 16,512 หลัง มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 4,300 คนต่อตารางกิโลเมตร (เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา, 2552, หน้า 45)

การจัดการศึกษาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามที่สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น ให้การสนับสนุนช่วยเหลือโดยให้แต่ละเทศบาลจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยโรงเรียน ในสังกัดมีทั้งหมด 8 โรงเรียน ดังนี้ 1.โรงเรียนเทศบาลวัดเขยีน 2.โรงเรียนชุมชนป้อมเพชร 3.โรงเรียน เทศบาลวัดตองปุโบราณคณิสสร 4.โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง 5.โรงเรียนเทศบาลวัดศาลापูน 6. โรงเรียนเทศบาลวัดรัตนชัย 7.โรงเรียนเทศบาลวัดแมนางปลื้ม และ 8. โรงเรียนเทศบาลวัดป่าโค

จากที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้อันเกิด ประสิทธิภาพ จึงต้องการศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อที่จะสรุปเป็นข้อมูล และนำเสนอ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหาร กับครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรการวิจัย คือ ครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จำนวน 250 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) (อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 49) จำนวน 152 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 16 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 8 คน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 64 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และครูสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จำนวน 64 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้ 1. ตัวแปรต้น คือ สถานภาพ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครู และ 2. ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ และด้านนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้นเพื่อการศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ผู้บริหาร และครูโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีข้อคำถามแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา จำนวน 15 ข้อ และด้านกาวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว มีประเด็นนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และด้านนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ฉันทนา บุตรมาก (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสมรรถนะครูของครูโรงเรียนอนุบาลชลบุรี ตามความรับรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนอนุบาลชลบุรี ตามความรับรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ ชินินทรภูมิ (2554, หน้า 86) วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ครูสามารถสร้าง พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้ในระดับมาก

1.2 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราวัลย์ ศรีกระทุ่ม (2555, หน้า 5) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ ชินินทรภูมิ (2554, หน้า 86) วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ครูสามารถใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีอย่างหลากหลายกับเนื้อหา และกิจกรรม อยู่ในระดับมาก

1.4 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ ชินินทรภูมิ (2554, หน้า 86) วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ครูออกแบบการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

2. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

2.1 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครู ในข้อครูมีความรู้และความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.2 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครู ในข้อครูมีความเข้าใจและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.3 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครู ในข้อครูมีความรู้และความสามารถในการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.4 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครู ในข้อครูมีความเข้าใจและความสามารถในการวัด ประเมินผล การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารกับครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม และเป็นรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะหีดี มะดีอราแหว (2551, หน้า 116) วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารกับครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่ได้ พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับผู้เกี่ยวข้องได้มีบทบาทร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ รองลงมา คือ ครูแสวงหาความรู้ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูร่วมในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

1.2 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูกำหนด เตรียมการ และจัดหาสื่อการจัดการเรียนรู้ อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง

1.3 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูศึกษา และวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจัดหาสื่อการจัดการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยและใหม่อยู่เสมอ ครูจัดหาแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และ ครูและนักเรียนมีการค้นคว้าและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันอยู่เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูเลือกสื่อการจัดการเรียนรู้ได้ตรงเหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูวางแผนการวัดและประเมินผลให้ตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ และครูนำผลการประเมินไปใช้แก้ไขพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และกิจกรรมการเรียนรู้ และครูจัดทำการวัดผล และประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดทำและ

พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับผู้เกี่ยวข้องได้มีบทบาทร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ รองลงมา คือ ครูเข้าร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูร่วมในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.2 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ รองลงมา คือ ครูสอดแทรกการอบรม สั่งสอนจริยธรรมในขณะที่สอนวิชาต่าง ๆ อยู่เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.3 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ และสื่อการสอนในชุมชนหรือท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการจัดการเรียนรู้

2.4 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และกิจกรรมการเรียนรู้ และครูสามารถนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ รองลงมา คือ ครูใช้วิธีการ และเครื่องมือหลายรูปแบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดการเรียนรู้ซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารกับครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม และเป็นรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากข้อค้นพบ

1. จากการวิเคราะห์สมรรถนะของครูด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมีประเด็นการเสนอแนะ ดังนี้

1.1 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครู ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมเพื่อระดมความคิดจากครูในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่วนครูควรให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมประชุมและเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ เพราะครูเป็นผู้ที่ทราบความต้องการของนักเรียนมากที่สุด

1.2 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครู ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้ครูสรรหาแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมาใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตน โดยอาจเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ส่วนครูควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้

ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เช่น ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น

1.3 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครู ด้านการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการนิเทศภายในในเรื่องการเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่วนครูควรมานักมีปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยขอความร่วมมือจากชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

1.4 สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครู ด้านวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารจัดให้มีการจัดการระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และง่ายต่อการสืบค้น เพื่อประโยชน์ในการนำสารสนเทศมาวัดผล ประเมินผลการเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ส่วนครูควรให้ความสำคัญกับจัดการเรียนรู้ซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.จากการวิเคราะห์สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครู พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

2.ควรมีการศึกษาสมรรถนะครูตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ในด้านอื่น ๆ ได้แก่ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน

3.ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครู ทั้งในสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ ดร.ปฤษญา ชนะวราช ผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.วิโรจน์ ผลแย้ม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.นริศนันท์ เดชสุระ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.พรเทพ ฐัฒน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำ อีกทั้งยังได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่แบบสอบถามจนเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ ประสานงานตลอดงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา และขอบคุณเพื่อนทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2556). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษaxonแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉันทนา บุตรมาก. (2555). การศึกษาสมรรถนะครูของครูโรงเรียนอนุบาลชลบุรี ตามความรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา. (2552). แผนการดำเนินงานเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาประจำปี 2552. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.
- ธานีษฐ์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. กรุงเทพฯ : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มะห์ดี มะดีอราแคว. (2551). สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยทักษิณ
- วิราวัลย์ ศรีกระทุ่ม. (2555). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaxonแก่น เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. (2554). สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม.